

ENAKOPRAVNOST

NEODVISEN DNEVNIK SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JANUARY 12, 1942.

STEVIKA (NUMBER) 9

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglaš v tem listu so uspešni

The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

JAPONCI VDRILI NA ŠTIRIH KRAJIH V VZHODNO INDIJO

Mala ameriška armada na Luzonu se hrabro upira napadom ojačenih japonskih armad.

LITVINOV V KONFERENCI S PREDSEDNIKOM ROOSEVELTOM

TOKIO, 12. januarja. — Japonsko poveljstvo naznanja, da japonske vojne sile popoloma okupirale Olongapo, ameriško mornariško bazo, ki leži na Batan polotoku, 60 milj od Manile.

WASHINGTON, 11. januarja. — Težki ameriški bombniki so ugrabili danes neko japonsko vojno ladjo ter bombardirali tudi ostale ladje, podpirajoče japonska prizadevanja, da bi prevzeli Holandsko Vzhodno Indijo.

Dalje se naznanja, da je najhujša armada ameriškega generala McArthurja odbila na Luzonu nov napad, ki so ga podpirali Japonci z ojačenimi četami.

Napad na Samoansko otočje. Sovražnik je dalje napadel tudi ameriško mornariško postajo v Tutuili, na Samoanskem otočju. Tutuila je glavni otok ameriške Samoee ter je oddaljen 276 milj od Honoluluja.

Razgovor med predsednikom in Litvinovom. Danes, v nedeljo, je imel predsednik Roosevelt dolgotrajen razgovor z Maksimom Litvinovom.

Rumuniji grozi izbruh revolucije; tudi v Nemčiji se nekaj kuha

Nacisti sami dajejo razumeti o možni revoluciji v Rumuniji. — Goering pod nadzorstvom gestapa. — Premeščanje Hitlerjeve garde iz Rusije nazaj v Nemčijo. — Tudi v "neodvisni Hrvatski" je nekaj narobe.

(Poročilo "United Press.") Nemški radio je dal v soboto naznaniti, da utegne izbruhniti Rumuniji oboje odpora, domneva se bilo švedskim častnikom v Berlinu naročeno, naj v vojnih poročilih zanikajo, da so v Berlinu opazni znaki bližajočega prevrata v samem glavnem mestu Nemčije.

Berlinski radio naznanja, da so angli rumunski vojaki, ki so se vrnili z ruske fronte, niso odali svojega orožja, kakor bi morali storiti, ter da je glede mnogih teh vojakov ugotovljeno, da so temu vzrok "politični motivi."

Nemčija zanikuje vesti o možnem uporu. Nemčija vehementno zanikuje, da so bile odrejane mere proti oboje odpora v Berlinu ter uradno naznanja, da so bili ustreljeni trije "izvajalci," pri katerih se je našlo veliko množine orožja.

Nemško ministrstvo propagande, kateremu se ni doslej nič zdelo vredno, da bi zanikalo govorice o uporu, temveč je v nedeljskih samo malomarno zanikalo, da dokazuje inozemstvu, da so vse vesti o nameram uporu neresnične.

Goering pod nadzorstvom gestapa. Turški viri naznanjajo, da je Hitler ukazal gestapu, naj "ojači" svojo čuječnost nad maršalom Goeringom, nacistom št. 2. Gestapo je dognal, da je Goering nedavno razpravljal z raznimi armadnimi voditelji.

Priznanje iz Bele hiše Mr. Louisu Adamiču

Dne 9. januarja je poslalo Mrs. Eleanor Roosevelt, soproga predsednika Roosevelta, našemu slavnemu rojaku, pisatelju Mr. Louisu Adamiču, sledečo brzojavko: WESTERN UNION NU 363 53-WH WHITE HOUSE WASHINGTON DC JAN 9 446P LOUIS ADAMIC MILFORD NJ

I should like a chance to talk to you and wonder if you would care to dine with me Tuesday the thirteenth at the White House and go to Philadelphia Symphony concert. Of course if Mrs. Adamic cares to come too shall be delighted to have her.

Prevod brzojavke se glasi: Louis Adamic, Milford, N. J. Rada bi z Vami govorila, zato Vas vabim v torek, 13. t. m. na kosilo v Belo hišo, nakar bomo posetili Philadelphia Symphony koncert. Seveda, če bi želela priti tudi Mrs. Adamič, me bo to prav veselilo.

Dne 29. decembra pa je pisala Mrs. Roosevelt Mr. Adamiču sledeče pismo: THE WHITE HOUSE Washington

Zaposlitev nedržavljanov v vojnih industrijah

Protizaposlitvi lojalnih nedržavljanov v vojni industriji dežele ni nobene legalne zapreke.

WASHINGTON, 10. januarja. — William Knudsen in Sidney Hillman, ravnatelja Urada za proizvodniško vodstvo, sta izjavila, da ni nobene legalne zapreke za najemanje nedržavljanov na delo v vojni industriji, razen za one industrije, ki izdelujejo tajno orožje.

Izjavljajoč, da "cilji demokracije" zahtevajo, da se zaposli vsakega dela zmožnega nedržavljanca, o čigar lojalnosti ne more biti dvoma, sta ravnatelja izjavila: "V našem vojnem prizadevanju se ne sme nikomur preprečiti sodelovanja zaradi verskih, plemenskih ali narodnostnih predsodkov."

Hillman je izjavil, da mora število delavstva, ki je zaposleno v vojni industriji, podvojiti ali potrojiti, ako se hoče doseči proizvodniško kvoto, ki jo je javil predsednik Roosevelt.

Nov grob

V soboto večer je preminul v Lakeside bolnišnici Joseph Pugel, v starosti 34 let. Stanoval je na 18911 Kildeer Ave. Pokojni je bil rojen v Leadville, Colorado, odkoder je prišel v Cleveland pred 20 let. Tujak zapuščal žalujočo mater Mary, tri brate, Franka, Alberta in Andrewa, štiri sestre, Mary Setina, Pauline Korosec, Dorothy in Evelyn. Njegov oče Joseph je preminul leta 1934.

Pokojni je bil član Eagles. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda August F. Svetek na 478 E. 152nd St., ter v cerkve St. Kristine in potem na Calvary pokopališče.

Zalostna vest

Mrs. Frances Rijavec, 16009 Parkgrove Ave., je prejela iz vasi Trnovo pri Gorici vest, da ji je tam 15. septembra umrla mati Katarina Vovk, hišna štev. 35. Stara je bila 80 let ter zapuščala tam dva sina in dve hčerki. Najji bo lahka domača gruda.

MARŠAL KEITEL "ZBOLEL"

London, 12. januarja. — Moskovski radio poroča po poročilih iz Zeneve, da je tudi nemški maršal Wilhelm Keitel, šef nemškega vrhovnega poveljstva, nenadoma "zbolel," in da je bilo več visokih častnikov, o katerih je bilo znano, da so živeli v prijateljskih stikih z ostavljenim maršalom Brauchitschem, aretiranih.

Med aretiranimi sta tudi dva Brauchitscheva pribočnika kakor tudi več ostalih nemških višjih častnikov. Švicarsko časopisje poroča o nemirih med nemškimi četami, ki so dospete iz Rusije v Francijo na odhidi. Vojaštvo treh nemških divizij v Besancourtu v Franciji, se je uprlo ukazu, da bi odšlo nazaj na rusko fronto, nakar je bilo 62 vojakov ustreljenih.

Angleška poročila naznanjajo, da imajo zdaj jugoslovanski četniki svojo značno silo, ki napada Nemce s svojih tajnih letališč.

Vile rojenice

Pred tednom so se oglasile vile rojenice pri družini Mr. in Mrs. Ludvik Pevec E. 78 St., ter pustile krepkega sinčka. Mati in sinček se počutita dobro ter se nahajata v Glenville bolnici. Naše čestitke!

Vražja vdova

Igra "Vražja vdova," ki jo je dal včeraj na odru Slovenskega delavskega doma dramski zbor "Anton Verovšek," je dobro izpadla. Tudi udeležba je bila zadovoljiva. Več o tej predstavi bomo še poročali.

Naši godbeniki

Iz New Yorka so prispeli v Cleveland za par dni znani slovenski godbeniki, brata Stanley in Eddie Slejko, in Tom in Billy Oblak. — Vsi omenjeni igrajo s priznanim Bob Allen orkestrom v New York.

Duluth, Minn. — V Anoki, Minn., je umrla 50-letna Frances Kočever, roj. Sominič, doma iz Sinjega vrha pri Vinici v Beli Krajini. V Ameriki je bila 25 let in zapuščala dva sinova in hčer.

Velike izgube japonske mornarice

Japonska je izgubila že 28 bojnih in drugih ladij, dočim so jih Zedinjene države istočasno izgubile šest.

WASHINGTON, 10. januarja. — Tekom enega meseca, odkar je nastala vojna med Japonsko in Zedinjenimi državami, je izgubila Japonska najmanj 28 bojnih ladij in transportnih parnikov, dočim so jih Zedinjene države istočasno izgubile šest.

Iz oficijelnega poročila japonske armade in mornarice je razvidno, da je izgubila Japonska: eno bojno ladjo (Haruno), eno lahko križarko, pet rušilcev, pet podmornic, eno topničarko, eno ladjo za odstranjevanje min, 10 transportnih parnikov in štiri ladje za prevažanje potrebin.

Ameriški mornariški departament pa javlja o sledečih izgubah: Ena bojna ladja (Arizona), ena ladja za streljanje tarče (Utah), trije rušilci in ena ladja za polaganje min. — Vse omenjene ladje so bile pogreznjene ob japonskem napadu na Pearl Harbor dne 7. decembra.

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je umrla v Polyclinic bolnišnici Frances Peterlin, rojena Arko, stara 64 let, stanujoča na 6702 St. Clair Ave. Tujak zapuščala dva sinova, Franka in Josepha, in pet hčera: Rose Medves, Agnes Thomas, ki je vdova, Frances Medves, Marie Oster in Helen Slabe, brata Andrewa Arko v Newcumbstown, Ohio, petnajst vnukov in več sorodnikov. Rojena je bila v Zapotoku, kjer zapuščala dve sestri in brata in 42 let ter je bila članica Podruštva Srca Marije (staro). Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in potem na Calvaria pokopališče v rodbinsko grobnico. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostala naše iskreno sožalje.

NEMŠKE ČETE SO SE PRIČELE ZDAJ V MASAH PODAJATI

Rusi pravijo, da so se zdaj pojavili očitni znaki demoralizacije nemških armad.

NA FRONTO PRIHAJAJO VEDNO NOVE RUSKE REZERVE

KUJBIŠEV, Rusija, 10. januarja. — Rusko poveljstvo naznanja, da so se pričele nemške čete zdaj v masah podajati, in da se v Starica okraju, severnozahodno od Moskve, nacisti umikajo proti jugu, puščajoč za seboj orožje, topove, vozila in municijo.

Komunike Tassa, ki poroča o masnih predajah Nemcev, pravi: "Pokladanje orožja dokazuje demoralizacijo fašističnih armad." "Jasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, poroča, da prihajajo Nemci z letali na rusko fronto, kjer si prizadevajo, da bi rešili stotisoče svojih najboljših čet pred obkroženjem in uničenjem.

Neprestani ruski napadi

Ruske udarne čete neusmiljeno in neprestano napadajo Nemce na 1100 milj dolgi fronti od Leningrada do Črnega morja, dočim je ruska zračna sila raztegnila svoje operacije do mej Letve in Litve, kjer bombardira železnice, po katerih dovažajo Nemci ojačanja svojim preizkušanim četam.

Bombardiranje prog in komunikacij

Ruski pilotje, ki so specialno "renirani za polete "v slepo," letajo v silnih snežnih viharjih nad temi železniškimi progami, kjer razdirajo s svojimi bombami proge in postaje. Poročila s fronte neznanjajo, da prihajajo na bojne čete vedno nove mase ruskih rezerv ter da postaja ruska udarna moč vedno jačja in večja, kakor kepa snega, ki se prične valiti po hribu nizdol. — Rusi napredujejo na vsej fronti, od Leningrada do Krima.

Rusko napredovanje proti Smoljensku

Z zavzetjem Serpejska in Molsalska, katera kraja so zavzeli Rusi včeraj, so se pomaknile sovjetske armade za dvajset milj dalje proti Smoljensku, kjer je Hitlerjev glavni stan. Iz Stockholma, Švedska, se poroča, da so ruske mase v zmagovito vedno in da je značilno, da dovoljujejo ruski cenzorji zdaj prvokrat objavljati fraz, kakor: "Nemška mašina je zlomljena," ali "Moč sovražni-trdo preizkušanim četam."

Naciji priznavajo čistko, ki jo je uvedel Hitler med nemškimi generali

Neka nacijska osebnost je izjavila, da bo čistka objavljena, ko bo napočil čas za to. — V Berlinu se širijo govorice, da je bil slavni nemški letalec in general letalske sile Udet likvidiran.

LONDON, 11. januarja. — Splošno razširjene govorice o veliki čistki, katero je izvedel Hitler med svojimi generali, so bile ojačane danes s poročili iz Stockholma, ki naznanjajo, da je neka nacijska osebnost izjavila, da bodo vse te izprijembe v poveljstvu nemške armade objavljene, ko napoči čas za to.

Udet likvidiran?

Londonski radio je danes naznanil, da so v Berlinu razširjene govorice, da slavni nemški letalec Ernest Udet, general nemške zračne sile, ni bil ubit v letalski nesreči, kakor se je v letalski likvidiran.

Oficijelno se je tedaj v Nemčiji naznanilo, da je general Udet smrtno ponesrečil dne 17. novembra, ko je preizkušal neko "novo letalsko orožje." Njegovega pogreba sta se tedaj udeležila tudi Hitler in letalski maršal Goering.

Usmrtitve v Berlinu

Švedsko časopisje poroča, da je bilo v petek usmrčenih v Berlinu četrto oseb. Eden izmed usmrčenih je bil Fritz Winkelmann, uradnik ministrstva ekonomije. Nadaljna dva sta bila Čehoslovaka, ki sta bila obtožena skrivanja orožja, četrti, o katerem je rečeno, da je bil Podruštva Srca Marije (staro). Ljak, pa je bil obtožen vohunstva.

Živilske težave v Nemčiji

V Londonu so prispela danes poročila o živilskih težavah v Nemčiji. Freudenberger, nacijski šef prehrane, je izjavil, da se mora Nemčija, mesto da bi se preživljala z živilskimi zalogami Ukrajine, kakor je bilo

VAŽNO!

Urad Naturalization and Immigration Bureau v starem poštnem poslopu na Public Square bo sedaj poklical na izkušnjo one, ki so vložili prošnje za drugi papir. To se bo storilo kljub temu, da je vojna. To pa seveda ne pomeni, da dobite državljski papir takoj, ker časi so zelo negotovi. — Bodite pripravljeni, kadar boste poklicani.

V torek, dne 13. januarja, od 9. do 12. dopoldne, se bo v S. D. Domu na Waterloo Rd., zopet pričel pouk za državljski papir.

POTOP FRANCOSKEGA PARNIKA

VICHY, 10. januarja. — Pri Balcairskih otokih v Sredozemskem morju se je ob silnem viharju potopil francoski potniški parnik La Moriciere, na katerem je bilo 372 potnikov. Od teh je 227 oseb utonilo, ostale so bile rešene.

Slovenski radio

Včeraj je zapel Mrs. Louis Grdina tekom slovenskega radio-programa troje pesmi. Njegov sonoren bariton, ki očituje izbornu kultivacijo, je zelo ugaljal. — Vse tri pesmi so bile lepe in lepo odpete, dasi v prvi ni bilo absolutne harmonije med pevcem in godbo, ki je mestoma zaostajala.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

STRAHOVLADÁ V SLOVENIJI

Neka ugledna oseba, ki se je poslovno mudila v štajerskem delu Slovenije in v Prekmurju, je izjavila po svoji vrnitvi v Ženevo, da je položaj v Sloveniji nevzdržen. V vseh slojih slovenskega naroda, predvsem pri kmetih, raste odpor vsak dan bolj, čeprav so Nemci izgnali vse narodne voditelje in približno tretjino vsega prebivalstva. Vse prebivalstvo Slovenije vodi borbo proti nemškemu in madžarskemu oblastem, bodisi aktivno, bodisi pasivno. Nemci in nemčurji ne morejo več vzdrževati reda in varnosti v prometu, ker je vse prebivalstvo v zvezi z mladino, ki se je umaknila v Pohorje ali v oddaljena gorska naselja, kjer ni nemških posadk in kjer ji kmetje pomagajo. Radi opetovanih napadov na nemške vojake in priseljence so oblasti zagrozile, da bodo za vsakega ubitega Nemca postreljali deset Slovencev. Ko se nemški kmetje nastanijo na imetju pregnanega slovenskega kmeta, jim že prvo noč zapalijo imetje.

V Prekmurju so Madžari prepovedali rabo slovenskega jezika v uradih in šolah. Vse slovenske napise so morali ljudje zamenjati z madžarskimi napisi. V narodu vte, Vsak dan se dogajajo nemiri, ki jih oblasti skušajo zatreti z enakim brutalnim terorjem kakor Nemci v sosednih krajih.

Kakor se je pričakovalo, tako se je zgodilo: ne Hitlerju ne Mussoliniju se ni posrečilo pokoriti Evropo in prisiliti zaslužnjene narode k molku in posluhu. Dan za dnem se evropski narodi dvigajo proti tiranskemu nasilju. Evropa vstaja iz strahovlade in se dviga v obrambo svojih demokratičnih izročil in svoje svobode. Slovani so na čelu. Vsi se v krvavih bojih bore proti nasilnežem, vsak po svojih najboljših močeh. Jugoslovani so prvi med Slovani in z njimi Poljaki in Čehi. Silen je odpor Rusije na bojnem polju. Ruski narod brani vsako ped svoje plodne slovanske zemlje. Za glavno bojno črto v zaslužnjeni Evropi se v južnovzhodnem delu, na Balkanu, v Sumadiji in Sandžaku, med Beogradom in Skopljem, v hrvaškem Zagorju, po dalmatinskih planinah in otokih, v Sloveniji in Črni gori se narod dviga proti sovražniku in njegovim najemnikom. Vse se dviga, vse vstaja na klic svobode. Narodi vstajajo proti svojim sovragom, rušijo njihov "red," mu povzročajo težave in postavljajo zapreke strašnejše kot so jih nahajali na bojnem polju. To je narodna zavest, dvigajoča se iz strahovlade in tiranstva, sovražnik je ne more zadušiti in uničiti ne s "Stukami" in ne z oklopnimi divizijami. Narodna zavest je silnejša kot vsaka materialna in tehnična premoč.

Med najstrašnejšimi je usoda Srbije. Užice so zavržali z zemljo; takoj zatem nemško poveljništvo napove obstrejanje in dokončno porušenje Beograda, jugoslovanske prestolnice, ki je že v prvih dneh vojne prestajal najstrašnejše. Z Varšavo, Amsterdamom in Coventryjem je Beograd v tej vojni največ pretrpel. Sovražnik se ne zadovoljuje s storjenimi zverinstvi. Na Dedinje postavi topove, ki bodo vsak trenutek zagrmeli pomejeni na Beograščane, ker čuvajo branike svoje svobode. Strah nas prevzema spričo vsega, kar bo to mesto še moralo pretrpeti. Beograd, geslo naše svobodne preteklosti in naše svetlejšje bodočnosti.

Ob tej strašni tragediji, ki se odigrava v Srbiji, v Hrvatski, v Sloveniji, v Črni gori, ko prihajajo strašna pisma iz Dalmacije o peklu, ki vlada tam, ob tem času izdajalec in tuji najemnik, krvava in zločinska duša, ki je poskušala hrvaški narod postaviti v boj proti svojim zgodovinskim izročilom in proti svoji narodni zavesti, mračni Ante Pavelić, piše v svojem listu: Srbi v Hrvatski naj premislijo; sicer se utegne zgoditi, da zmanjka pol drug milijon srbskih glav. Ta strašna izjava, najbolj krvava med vsemi, ki jih je kdaj v zgodovini sveta rekel kdo bratskemu narodu, izjava, ki jasno slika politiko, ki jo Italija in Nemčija želita uvesti v Jugoslaviji, uvršča tistega, ki jo je spregovoril med krvnike človeštva in svobode. Toda hrvaški narod bo na tako izjavo spregovoril in se upri pri prvem poskusu; hrvaški narod, veren svojim idealom pravičnosti in demokracije, bo zločinskemu izdajalcu in njegovima "delodajalcema" Nemčiji in Italiji, pokazal, da sta Srb in Hrvat prava brata, odločena, da skupaj živita ali umrjeta. V tem času vstaja v Hrvatski rušijo Paveličevo oblast tako, da mora nemške in

italijanske čete klicati na pomoč. Sovražnik nedvomno poskuša izzvati državljansko vojno in spraviti v boj brata proti bratu. Toda bratska naroda to vidita in nobena stvar ju ne more spraviti ob vero, da je njihova rešitev in bodočnost v skupni borbi proti tiranstvu in fašistični in nacijski strahovladi.

Zakaj je Milan ostal samec

Prijatelj Milan nam je pravil:

Kar sem kdaj poznal žensko na svetu, mi živi v najlepšem spominu podoba slepe Lenke. To je bilo dekle, ki ga je udarila sovražna usoda kakor malo koga na svetu.

Bila je nekako mojih let, morda dve ali tri leta mlajša. Spominjam se, je še iz prav zgodnjih let, ko smo se vaški otroci igrali po vrteh in gozdech ter uganjali svoje prešerne razposajehosti. Lenka, hčerka bajtarske vdove, je bila v naših vrstah menda najmlajša hkratu pa izredno ljubeč otrok. Bila je nežna, krotka in neverjetno bistra, tako da smo ji vsi otroci menda podzavestno dajali prednost pred njenimi vrstnicami in vrstniki. Njene oči so bile v senci kostanjevih kodrov čudovito tople in zlasti, kadar je pela, je bila podobna angelcu na starih Marijinih slikah.

Kadar je prišlo med nami kaj navzkriž, kar se je seveda primerilo prav pogosto, in smo se jeli, razdeljeni v dva, tri ali celo več taborov otroci ravšati med seboj, je Lenka zmeraj iskala zavetja pri meni. Erž v začetku vsakega prepira je planila k meni, češ: "Kaj ne, Milan, da me boš branil?" Izgovorila je prošnjo tako prisrčno, da ji nisem mogel nikoli odreči. Potem se me je oklenila in se drhteče stisnila k meni. Vselej sem imel občutek, kakor da branim plaho ptičko, kakor da odnesel nekatero bunko, kdor jo je v jezi hotel stresti za kuštrave kodre.

Nekoč se je vendar primerilo, da smo se paglavci jeli obmetavati s kamenjem. Frčalo je po zraku, kakor da gre zares. Kar zame se skrij! pravim Lenki, v tem pa že prileti kamen od strani in zažene dekletce na čelo tik na dočesom. Mala zavrisne, zbegana se sključni in z očmi išče obleko, toda zaman. Končno začne tiho ihteti, jaz pa k njej. — Saj ne boš huda, — pravim in položim obleko prednjo, — hotel sem te samo malo ostrašiti. — Mala me skozi solze ošine z jeznim pogledom, češ: Beži! Kaj takega ne bi bila pričakovala od tebe! Pojdi zdaj, da se lahko oblečem.

Brez ugovora sem odšel v grmovje in čakal, dokler me ni poklicala. Tedaj pa mi pravi: — Veš, kaj to pomeni, če fant dekletu skrije obleko? Kar pomisli, kako jočejo vile, če jim kak gozdar skrije tancico. Potlej morajo ostati pri njem. — Ostani tudi ti pri meni. — Ne morem, ker boš gospod.

Medtem sem prišel v tista leta, ko otrok začne postajati fant. Tedaj sem tudi jel premišljati, kako bi bilo mogoče pregovoriti vaške veljake, pa učitelja in župnika. Ko pridem na počitnice in se hočem lotiti tega dela, izvem, da je Lenka oslepela. Nekateri so pravili, da se je šla razgrtati kopat in je zato zbolela, drugi so zatrjevali, da je pomotoma v gozdu zaužila neke strupene jagode in zaradi tega prišla ob vid. Vsekakor je bilo res le to:

Preden sem se mogel odločiti sam, mi je prišlo na pomoč naključje. Ljudje so mi med drugim pravili, kako je Lenka zdaj plaha in kako zavrišči, ako na semem nanadno začuti človeka v svoji bližini. Na sprejedu po polju jo nekoč zagledam. Stala je v senci visoke topke ob njivi in pletla. Bila je močno spreminjena. Obraz je razodeval bo-

— Kako si pa prišla sem? — Saj imam noge in sem ti jeseni povedala, da bom zmeraj mislila nate. — Sedi k meni, — ji pomagam na sani, odgrnem plahoto ter jo stisnem k sebi, ko je drgetaje smuknila k meni. Hlapec se namuzne in požene konja, z Lenko pa vso pot kramljava o dogodkih in doživljajih teh mesecev, odkar se nisva videla. — Zdaj znam že lepo plesti, — mi pravi, — in sem tudi zate nekaj spletla, če ne boš hud.

Izza nedrij potegne zavitek. Rokavice so, pletene iz pestrobarvne volne. — Da te ne bo zeblo, — pravi, — ko hodiš v šolo. Sem slišala, da moraš imeti strašno mnogo knjig, ki jih moraš vsak dan nositi s seboj.

Hvaležno sem sprejel dar in stisnil dekletce k sebi, hlapec pa, ki se je prav tedaj ozrl k nama, se je hudobno namuznil: Hi, hi, fajmoštra pri nas ne bo! Hi!

O velikih počitnicah se je začelo staro življenje. Skraja so se me vaški paglavci še nekam bali, kmalu pa smo bili spet domači in enaki. Igrali smo se skupaj po vrteh in po gozdech, v vročih pasjih dneh pa smo se hodili kopat. Fantiči zase, deklički zase. Tedaj na kmetih še nisem poznali kopalnih hlač in oblek, ampak smo poskakali v vodo takšni, kakršni smo prihajali na svet.

Nenadno sem spoznal in začutil, da mi je v družbi tovarišev dolgčas. Pomuznem se tedaj, pograbilim svojo obleko in se ob grmovju splazim do tja, kjer so se kopala dekleta. Ostale družice so bile odšle in enka je bila čisto sama v vodi. V nenadni prešernosti pograbilim njeno obleko in jo skrijem v grmovju, nato se oblečem in v grmovju skrit čakam. Čez malo stopi iz vdve in se hoče obleči. Vsa zbegana se sključni in z očmi išče obleko, toda zaman. Končno začne tiho ihteti, jaz pa k njej. — Saj ne boš huda, — pravim in položim obleko prednjo, — hotel sem te samo malo ostrašiti. — Mala me skozi solze ošine z jeznim pogledom, češ: Beži! Kaj takega ne bi bila pričakovala od tebe! Pojdi zdaj, da se lahko oblečem.

Brez ugovora sem odšel v grmovje in čakal, dokler me ni poklicala. Tedaj pa mi pravi: —

Veš, kaj to pomeni, če fant dekletu skrije obleko? Kar pomisli, kako jočejo vile, če jim kak gozdar skrije tancico. Potlej morajo ostati pri njem. — Ostani tudi ti pri meni. — Ne morem, ker boš gospod.

Medtem sem prišel v tista leta, ko otrok začne postajati fant. Tedaj sem tudi jel premišljati, kako bi bilo mogoče pregovoriti vaške veljake, pa učitelja in župnika. Ko pridem na počitnice in se hočem lotiti tega dela, izvem, da je Lenka oslepela. Nekateri so pravili, da se je šla razgrtati kopat in je zato zbolela, drugi so zatrjevali, da je pomotoma v gozdu zaužila neke strupene jagode in zaradi tega prišla ob vid. Vsekakor je bilo res le to:

Preden sem se mogel odločiti sam, mi je prišlo na pomoč naključje. Ljudje so mi med drugim pravili, kako je Lenka zdaj plaha in kako zavrišči, ako na semem nanadno začuti človeka v svoji bližini. Na sprejedu po polju jo nekoč zagledam. Stala je v senci visoke topke ob njivi in pletla. Bila je močno spreminjena. Obraz je razodeval bo-

lestne poteze, nekaj jasne oči pa so bile medle in motne kakor voda, kadar jo krije prosojna megla. — Dober dan, Lenka, — jo pozdravim, ona pa ne kriknje in tudi ne zbeži. — Ali je to res Milanov glas? — se skuša nasmejniti in mi ponudi roko v pozdrav.

Potem sedeva in govoriva. — Vidim, da sem segla predaleč — mi pravi in z drhtečim glasom nadaljuje, kako me je izza detinstva imela iz vsega srca rada, kako me je hotela imeti vse življenje zase. Tega ne bi bila smela, ker bom gospod, bom mašo bral, ne bom smel živeti z ženo. Prej tega ni hotela priznati, odkar je oslepela, pa ve. Udarec jo je zadel samo zato, da se bo odpovedala meni.

Ta izpoved trpečega dekliškega srca me je tako presunila, da nisem mogel ničesar odgovoriti v dekletovo pomiritev, ona pa je nadaljevala: Naj bo, kar mora

biti. Tudi to breme sprejemam, vendar mi nobena sila ne more ubraniti, da ne bi bila na svetu samo tvoja. Če ne smem biti tvoja s telesom, bom s srcem in dušo. Tam, kjer ni več telesa, bom lahko spet tvoja, Milan, in boš tudi ti moj.

Kakor je rekla, me je tako hlastno objela in poljubila, kakor da hoče v tem samem trenutku izpiti vse življenje. Potem je hušnila kvišku in odbežala. Odtlej je nisem videl nikoli več. Zнала se mi je izmikati vse poletje, ko pa sem prišel za božič spet na počitnice, so mi pokazali njen grob.

Nisem postal gospod in nisem maše bral, je končal Milan, toda zdaj boste razumeli, da po takem doživljaju nisem nobene ženske več mogel sprejeti za svojo življenjsko družico. Zdaj boste razumeli, zakaj sem ostal samec, in me ne boste več izpraševali o tem.

Ivan Albreht.

Zgodba o neskončni kravi

Stopil sem ničesar hudega slu-teč v tisti vlak, ki drda dan za dnem s pošastno počasnostjo po preiški ravnini, in že sem moral poslušati živahno zgodbo. Besedni vrelec je polnil ves oddelek vagona, da si slišal do zadnjega kota tisto mehko narečje, ki doni tako prijetno posebno iz ust mladih, cvetočih deklet tam gori nad zdravilnimi slatinskimi vrelci. Govorila pa ga je žena srednjih let, močnih in trdih, krepkih rok.

Poslušalcev je bilo več. Dva, starejša kmečka dvojica, najbrž tudi doma s tistih blagoslovljenih gričev, sta bila glavna, ostali z sprevodnikom, ki se je tudi včasih pomudil pri nas, pa smo bili postranski poslušalci. Govoriti ni bilo treba nikomur, samo glavna poslušalca sta zdaj pa zdaj zinihla kako vprašanje ali pripombo. Zgodba je tekla in žuborela in se vlekla kakor naša neskončna ravnica in naš vlak po njej. Bila je zgodba o kravi.

Dremaje sem jo poslušal in, kar mi je nazadnje ostalo v medlem spominu, je tole:

"Stara krava je bila. Hotel je imeti za njo 900 dinarjev. Prišel je lani avgusta k meni, saj ga poznate, tistega živinskega mešetarja z Galuškaka. Frgola se piše, za Čerepinka pa ga zovejo. Eno oko ima pokvarjeno, zato pa tudi kriva gleda. Da bi ga le nikdar ne bilo prineslo k naši hiši! "Lepo kravo imam, breja je, dobra dojnica, za 900 dinarjev vam jo dam. Vzemite jo, ne bo vam žal." Tako je govoril, pa silil v mene, naj jo vzamem. Meni je bila predraga. Če pa je že nočete kupiti, jo vzemite vsaj v vrezjo; dobro ji polagajte, pa bo imela dosti mleka, potem bo še tele vaše. No, sem si mislila: krmimo imamo zadosti. Pa sva se pogodila in drugi dan je bila krava že v našem hlevu. Stregla sem ji bolje ko svojim kravam. Tudi žival me je imela rada, saj je videla, kako skrbim za njo. Ko jo je Frgola odgnal, se je solzila, veste, pa me tako mlo pogledovala! Vi tega ne verjamete, da se je solzila, pa je le res! Tudi jaz sem se solzila in zdaj me oblijejo solze, če se spomnim, kako me je gledala.

Obdržal sem jo je za tele, saj je Frgola pravil, da je breja. Sogolgo o nesrečnem teletu ničesar ne ve. Priglal je pričes, ki ni čula, da bo tele naše. Takih prič bi lahko našel sto in sto. Res je bil z njim neki človek tam od Kraljevcv, a govoril ni, ko sva se s Frgolo pogajala, samo poslušal je. No, ti pravi, da o teletu ni bilo govora. Kako more pameten človek tako govoriti! Še krava je vedela dolgo mazati čelodec z njo, da je

zmanjkalo. V oštarijo sem moral ponjo, da sem z njo mazala kravo. Na zadnjem levem zisku je imela rano, jaz sem jo moral vsak dan mazati z žanjico. Pri tem pa se niti potipati ni pustila, takoj je brnila, in enkrat me je celo vrgla, da sem padla v gnojnico. Zato se tudi ni pustila molziti, in zmerom je moral še nekdo drugi stati poleg nje, ko sem jo molzla, da jo je udaril, če je preveč kljubovala. Od kralja ji je bilo treba samo zehntar pokazati, pa se je že sukala proti jaslim.

Tako sem imela s tem živinčetom toliko skrbi kakor z nobenim drugim v svojem življenju. Pa sem že dosti krav zredila. No, pa še uši je imela! Bog ve, kje jih je dobila! Pri nas že ne — mi še človeških nimamo. Vsak dan sem jo morala štrigljeti, živo srebro sem kupila in ga zmešala med svinjsko mast. S tem sem jo mazala. No, saj sami veste, kako se to dela. Vsi sosedi vedo, koliko strahu sem s to kravo prestala. Zdaj pa pride tisti Frgola in gleda kravo od vseh strani. Nazadnje pravi, da ji premalo polagamo, da je videti slabša in lažja. Jaz pa na to: "Kaj to pravi, saj ni mogoče, da bi bila slabša! Stregla sem ji lepše kakor svojem otroku. Mazala sem ji ranjeno vime s kupljenjo žganjico, uši sem ji štrigljala in jo mazala. Brnila me je, pa vrgla v gnojnico. Vsi sosedi so pričla, kako sem jo negovala. Zdaj pa vi pravite, da se ni nič zredila, da je celo slabša. To pa že ne! Breja je, pa bi bila lažja! On pa je le gonil svojo dalje, da je zdaj na kvaru, da bom morala plačati za vsako izgubljeno kilo štiri dinarjev. Odnal jo je šment na tehtnico in zdaj me toži za 320 dinarjev! Izgubila je pri nas 80 kg. Kilo po 4 din, plačam mi naj 320 dinarjev. Jaz pa pravim takole: "Kje je plačilo za kravo, kaj jo je krava v tolikih tednih pojedla? Kje je denar za žganjico, za mažo, za potrebno, pa za moje bolečine, ko me je vrgla? Če kravo kupim, to bi on rad, da bi se je iznebil, bi mi zaračunil 250 dinarjev. Za postrežbo pa sem tako imela mleko. Kaj pa je s teletom, ha? Ali se nisva tako pogodila, da bo tudi tele naše? Najlepše pa je to, da Frgola o nesrečnem teletu ničesar ne ve. Priglal je pričes, ki ni čula, da bo tele naše. Takih prič bi lahko našel sto in sto. Res je bil z njim neki človek tam od Kraljevcv, a govoril ni, ko sva se s Frgolo pogajala, samo poslušal je. No, ti pravi, da o teletu ni bilo govora. Kako more pameten človek tako govoriti! Še krava je vedela

ŠKRAT

NOTARJEV NO

Humoreska

(Nadaljevanje)

— Ne, gospod, ne izgubili ne. Žal, da ga ne morete v gubiti, čestiti gospod: ste ga izgubili.

Ko je tako govoril, je Brocchierjevo vodono obaril.

— Stojte! je vzkliknil, misel mi je skočila v glavo. Morda se bo pa ta potrebnost prijetni ud, ki ste ga izgubili še dal kako popraviti.

— Povejte vendar, kakot slite! Vse vam dam, kar imate. Joz, doktor, rajši vidim, da ni več, kakor pa da bi brez nosu.

Zarečenega kruha se dostojno je... Čakajte, da vidim, košček, ki so vam ga oddali cer nisem tak mojster kakor gospod Velpeau ali pa go Huguier; vendar bom skušal rediti, kar se bo pač dalo rediti.

(Nadaljevanje)

zakaj sem jo vzela, saj je pametnejša kakor marsikdo človek. Rečem vam, brez je šla za menoj, kamor s hotela.

Zdaj me Frgola toži za dinarjev odškodnine, kakot vi. Pri vseh svetcih prisda tega ne bom plačala, če me sleče do nagega! Dam vam v Mariboru razpravo to se peljem tja. Povedala pred sodnikom kako je s to vo. Vse sem si dobro zapom vse sem premislila, saj dosti nisem zavoljo tega t spati. Bom že povedala, sodnik vedel, kako je s Frgola in njegovim kravo. Tako hotela: "Gospod sodnik, bo primeti za njo 900 dinarjev, šel je lani meseca avgusta, meni, saj ga zdaj poznate ga Frgolata."

Medtem se je vlak usel Ormožu, pripeli so nas čancu za rep, a povest o se je vlekla dalje. Okoli ševcev je spet začela vrtati proti Moškancem so jo vsi z žganjico, proti Ptujem Frgola v drugič odgnal. Za Ptujem jo je prišel pot — že v tretji, pri Sv. Lovka je brnila žensko v gnoj na Pragerskem je bila tožba na vrsti. Do Maribora vagon štirikrat slišal bo o pametni kravi, kako preštimali, ali je brežne, kako je imela uši, žalostno gledala in se celo drugače.

Ko pa se je vlak skripljavil v Mariboru in smolovili svojo prtjago, sem za seboj še enkrat: "Zdaj naravnost na sodišče, pa povedala, kako je bilo. Bom povedala." In petič se je pričela o tej res neskončni kravi, je vsa nedolžna skotila nek bregovih bistre Ščavnice, slišala zadovoljna tam nad zaskimi vrelci, pa so jo nazavleki po velikem ovinku mo domačega otmerka, Oni Ptujem v sam gospodski bor, da so si jo tam že živ delili tisti, dohtarji, ki ljudje "vračijo."

PROSPER MERIMEE

KARMEN

poslovenil
VLADIMIR LEVSTIK

— Nu, je dejala, pojdiva! Sel sem po konja in sem jo posadil za sedlo; tako sva jahala do jutra, ne da bi pregovorila besedico. Ob razsvitvi sva se ustavila v samotni krčmi, nedaleč od majhne menišnice. Tam sem ji dejal:

— Cuj, pozabiti hočem vse. Ničesar ti ne bom očital, ako mi prisežeš, da pojdeš z menoj v Ameriko in boš tam mirovala.

— Ne, je rekla s kujavim glasom, v Ameriko ne maram. Meni je dobro tu.

— Zato ker si blizu Luke; toda zapomni si, da ne bo učakal starosti, ako okreva. No čemu bi se loteval njega? Naveličan sem večnega pobijanja tvojih ljubimcev; tebe ubijem, da veš.

Ona pa je srepo uprla vame svoj divji pogled in dejala:

— Vedno sem mislila, da me ubiješ. Tik preden sem te vide-la prvokrat, sem bila srečala svečenika pred hišnimi vrati. In snoči, ko sva odjahala iz Kordove — mari nisi videl ničesar? Zajec je preskočil pot med nogama tvojega konja. Pisano je.

— Karmencita, sem jo vprašal, ali me ne ljubiš več?

Ni mi odgovorila. Sedela je s prekrižanimi nogami na slamnici ter črtala s prstom po tleh.

— Karmen, sem ji dejal proseče, začniva drugačno življenje. Preseliva se kam tako, da se ne bova ločila nikoli. Saj veš, da imava zakopanih nedaleč od tod pod tistim hrastom stovajset unč . . . In razen tega nama leži še denar pri Zidu ben-Jozefu.

Jela se je smehljati in rekla: — Jaz prva, ti za menoj. Vem, da se mora zgoditi tako.

— Premisli, sem povzel; moje potrpljenje in moj pogum sta pri kraju; ako se ti ne odločiš, se odločim jaz.

Pustil sem jo in sem šel na izprehod proti menišnici. Dobil sem puščavnika pri molitvi. Počakal sem, da je končal; tudi jaz bi bil rad molil, a nisem mogel. Ko je vstal, sem stopil k njemu.

— Oče, sem mu dejal, ali bi hoteli moliti za nekoga, ki je v veliki nevarnosti?

— Za vse molim, ki so potrti, je rekel on.

— Bi li mogli služiti mašo za dušo, ki utegne stopiti kmalu

pred svojega Stvarnika?

— Da, je odgovoril, gledaje me nepremično.

V mojem obrazu je moral videti nekaj čudnega; zato me je hotel napeljati, da bi se mu zapu-lal.

— Znani se mi zdite, je povzel.

Položil sem mu pijaster na klo-p.

— Kdaj boste služili mašo? sem vprašal.

— Čez pol ure. Krčmarčin sinko mi pridé streč. Recite, mladi mož, ali imate morda kaj na vesti, kar vas teži? Poslušajte svet krščanskega človeka!

Cutil sem, kako me silij na jok. Rekel sem mu, da še pridem, in sem pobegnil. Legel sem v travo — čakal, dokler ni pozvonilo.

Tedaj sem se spet približal, toda ostal sem zunaj kapelice.

Ko je bila maša pri kraju, sem se vrnil v krčmo. Upal sem, da je Karmen pobegnila; lahko bi bila vzela mojega konja in se rešila . . . toda našel sem jo tam. Ni mi privoščila, da bi mogel reči: prestrašil sem jo!

V moji odsotnosti je bila odpa-rala rob svoje obleke in pobrala iz njega svinec. Zdej je sedela za mizo ter gledala svinec, ki ga je bila stopila in ulila v skledo vode. Bila je tako zaverovana v svojo čarovnijo, da izprva niti ni opazila mojega povratka.

Zdej je vzela kos svinca ter ga obračala žalostno na vse strani, zdej je zapela čarodejsko pesem s kakršnimi se priporočajo ci-ganke Mariji Padilji, ljubici do-na Pedra, ki je bila baje "bari krallisa" ali velika kraljica ci-ganov.

— Karmen, sem ji dejal, ali hočeš iti z menoj?

Vstala je, vrgla svojo skode-lico proč ter ognila glavo z mantiljo, v znak, da je pripravljena. Privedli so mi konja, ona je sedla zame in odjahala sva.

— Kaj ne, moja Karmen, sem rekel čez nekaj časa, kaj ne, da pojdeš z menoj?

— V smrt pojdem, da, živela pa s teboj ne bom več.

Bila sva v samotni soteski; u-stavil sem konja.

— Ali bo tu? je dejala.

In jadrno je skočila na tla. Odgnila je mantiljo, vrgla si jo k nogam ter obstala nepremično, s pestjo uprto v bok in očmi sprepečimi vame.

— Vidim, ubiti me hočeš, je rekla; tako je zapisano, a pre-govoriti se ne dam.

— Rotim te, sem ji dejal, bo-di pametna. Karkoli je bilo, naj bo pozabljeno, poslušaj me! Ko vendar veš, da si me pogubila ti, nihče drugi; zaradi tebe sem postal razbojnik in morilec. — Karmen, moja Karmen! daj, da rešim tebe in sebe!

— Jose, je odgovorila, kar zahtevaš, je nemogoče. Ne lju-bim te več; ti pa me ljubiš še vedno, in zato me hočeš ubiti. O, še vedno bi te lahko kako nalegala, toda zamalo mi je. Med nama je vse končano. Ker si moj rom, imaš pravico ubiti svojo romi; toda Karmen osta-ne svobodna. "Kalli" je rojena, "kalli" umre.

— Tedaj ljubiš Luko? sem jo vprašal.

— Da, ljubila sem ga tako kakor tebe, za hip, in morda še

manj nego tebe. Zdej ne ljubim ničesar več, le tebe sovražim, ker sem te ljubila.

Vrgel sem se ji k nogam, lo-več jo za roke in oblijava je s svojimi solzami. Domišljal sem jo vseh trenutij sreče, ki sva jih preživela vkup. Ponujal sem ji, da ostanem razbojnik, samo da ugodim nji. Vse, gospod, vse; ponujal sem ji vse, samo da bi me še ljubila!

Ona pa je dejala:

— Ne morem te več ljubiti; to ni mogoče. Ne, nočem živeti s teboj.

Besnost me je držala. Izrl sem nož. Hotel sem, da bi se zbala in me prosila milosti, ali ta ženska je bila demon.

— Poslednjikrat, sem zavpil: Ali hočeš ostati pri meni?

— Ne! ne! ne!, je dejala, ce-petaje z nogo.

To rekši si je snela prstan, ki sem ji ga bil podaril, in ga za-lučila v hosto.

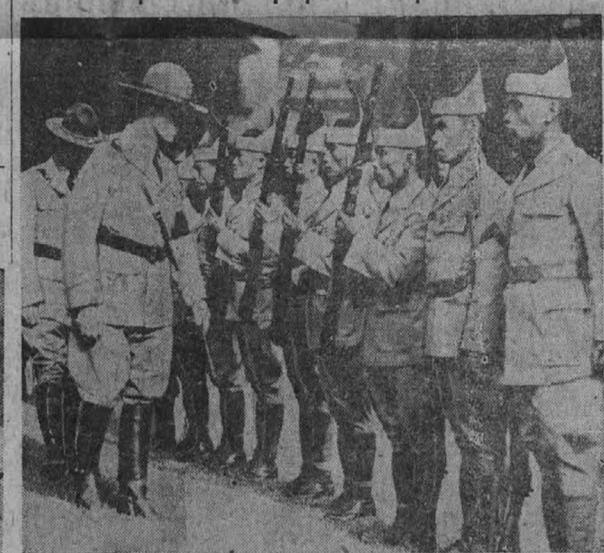
Dvakrat sem jo usekal. Nož je bil tisti, ki sem ga vzel Eno-okemu, ker se je bil moj odlo-

VSE KARKOLI potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvelenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v va-še polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi izgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave. vhod na 62. cesti
Knjižno poslopje

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Filipinci v boju proti Japoncem

Na sliki je odred filipinskega vojaštva, ki ga pregleduje neki ameriški častnik. Filipinci so hrabri bojovníki ter so pripravili Japoncem dostojen sprejem.

Ruski ribiči v Kamčatki

Na sliki vidimo ruske ribiče pri delu v ledenih vodah Kamčatke. Predsednik Roosevelt je dal v enem izmed svojih zadnjih govorov Kamčatki še poseben pomen. Ko je izjavil, da bo ameriška pomoč morda raztegnjena tudi na Kamčatko. Od tu bi ameriški ali ruski bombniki lahko poljubno bombardirali Japonsko.

mil. Ob drugem sunku je padla brez glasu.

Se zdej se mi zdi, da vidim njeno veliko črno oko, kako je strmelo vame; nato se je skali-lo in zaprló.

Sam kakor ubit, sem ostal pri trupu dobršno uro. Nato sem se spomnil, da mi je Karmen večkrat dejala, da bi bila rada pokopana v gozdu. Izkopal sem ji z nožem grob ter jo položil vanjo. Tudi prstan sem našel podolgem iskanju. Dal sem ji ga v jamo z majhnim križcem vred.

Morda sem storil napak. Nato sem zajahal konja ter zdril-jal skokoma do Kordove. Na prvi stražnici sem se jim dal spoznati. Rekel sem, da sem jo ubil; nisem pa hotel povedati, kje leži.

Puščavnik je bil svet mož. Molil je zanjo! Služil je mašo za pokoj njene duše . . . Ubogo dekle! Krivi so "Kale", ki so jo tako vzgajili.

Mi koljemo s koruzo pitani prašiče. Z vsakim prašičem dobite kri, jetra in čreva za-stonj. Prodajamo vsak dan soljena čreva. Mi dopeljemo na dom brezplačno, v mestu Clevelandu in okolici.

JOHN TOMPKINS, 3979 W. 25 St., SHadyside

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK

Če ste res napredni, pokažite to tudi z delom. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočljivo je za vsako prijateljstvo ali znanco, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredno delo pripravljeni.

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnika posebnó še izven Clevelanda. Priglasite se! Pijete upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ ____c ____ Dne ____ 19__

V ROKAH VSAKEGA SLOVENA V AMERIKI BI MORALA BITI

knjiga našega slovenskega rojaka

Louis Adams

"Two-Week Passag"

Cena \$2.50
(Po pošti 10c)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati Amerikanec."

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

Proda se
debelega, s koruzo, pitanegega prašiča. — Louis Peterlin, Hubbard Rd., Madison, Ohio

Grocerija in tobakarna
naprodaj. — Zajamčenih \$350 do \$400 tedenskih prejemkov. — Najemnina \$30 na mesec. — Velika zaloga. — Kratke ure. Za \$900 dobite vse skupaj. — Pridite med 2. in 3. uro popoldne, 1364 Hayden Ave. — Vzemite Euclid-Hayden karo.

Let Your Answer to Bombs Be BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

Pan-ameriške lepoticе proslavljajo Zvon svobode

Na gornji sliki so lepoticе kraljice iz štirih južnoameriških držav, zbrane okoli Zvona svobode v Philadelphiji. Od leve na desno so: Elene Quimon iz San Salvadorja; Mercedes Lucy Šanes Davila iz Colombije; Fiorenza Perez Cisneros iz Kube in Marie Souza Dantes iz Brazilije.

Po napadu na nacijsko bazo

Na gornji sliki vidimo prizor po angleškem napadu na Vaagsoe, nemško bazo na Norveškem, katero so napadli te dni vojaki angleških Comandos odredov. Na sliki vidimo, kako pomagajo vojaki svojemu ranjenemu tovarišu po srečno uspelem napadu nazaj v čoln, ki jih je odvedel do ladij, s katerim so se povrnili v Anglijo. Angleži so ob tem napadu razstrelili oljne naprave in vse ostale tovarne, uničili nemške topove ter pobili skoro celotno nemško garnizijo.